

המפלת התיבה פרק שלישי נדה

לא.

תורה אור השלם

1. עליו נמכתו מבטן ממנו אפי אהר גזי כך תהלתו תמיד:
2. עליו נמכתו מבטן ממנו אפי אהר גזי כך תהלתו תמיד:
3. לא נכחו עצמי מן אפר עשיתי בסתר רקמתי תהלים קלט טו
4. שמר פתאום ידלתי גלי ודחשתי:
5. עשה גדלות עד אין חקר ונפלאות עד אין מספר:
6. אורך על פי נודאות נפילתי ונפלאים מעשיך ונפשי ידעת מאד:
7. ואמרת ביום ההוא אורך יי כי אגפת בי ישוב אפר ותגממני:
8. ברוך יי אלהים אלקי ישראל עשה נפלאות לברו:
9. ארזי רובעי זרית וכל דרבי הסבנות:
10. ותורני חיל למלמקה תבריע קמי תחוני:
11. האל המאזני חיל וחסן קמי דרבי:
12. מי קנה עפר יעקב ומספר את רבע ישראל קמת נפש מות ישרים ותני אריתו כמות:
13. וישא משלו ויאמר גאם בלעם בנו בער וגאם הגבר שחם העין:
14. ויבא יעקב מן השדה בקרב ותבא לאה לקראתו ותאמר אלי מבואי כי שבר שברתיך ברוח בני וישכב עמך בליילה הוא:
15. וישכר חמור גרם רבין בין המשפחה:
16. דבר אל בני ישראל לאמר אשה כי תזרע ויקדה וקר ושמאה שבעת ימים כימי נדת וזותה תטקא:
17. אלה בני לאה אשר יולדה לעקב בפתן אדם ואת דינה בתו כל נפש בני ובנותיו שלשים ושלש:
18. ויהיו בני אולם אנשים גברי חיל דרבי קשת ומרבים בנים ובני בנים מאה וחמשים כל אלה מבני בנימן:
- דברי הימים א ח מ

תום הרא"ש

שתום העין. הוא לשון גילוי עין ולשון משנה הוא לשון גילוי ופתיחה ובמס' ע"ז כ"ד שישתום יסתום ויגוף והא דירידק נסתם עינו היינו משום דכתיב סתום לשום הידי:

האז והאס נעשין צריה אחת: **לצע**. כמה סממנין כריך לצבע שחור קליפת עץ וטמינת ריחיים של נפחיס וכמה דצריס וכולן נעשין שחור ואינו יכול לצבעו ציורה אחת משנים ושלשה גוונים צנים ושלשה מקומות: כל אחד ואחד עולה למינו. לזון מן האיש ושחור מן האשה: **כי אנפה צי**. מפני שכנסת עלי אני מודה לך שלטובתי היה: **ישז** לו קוז. צרגלו לאחד מהס ולא יכול ללאת: **לצדו**. הוא לצדו ידע שהוא נס אל על הנס אינו מכיר: **ארחי**. תשמיש כמו דרך גבר צעלמה (משלי ז): **ורצעי**. תשמיש לשון לרבעה: **זרית**. צירפת צנפה שקורין ווי"ן כמו (שעיה ז) צרפת וסורני: **חסר אל** לשון מורה: **ופאורני**. לשון חגירת כח צמתת: **ויזיסיני**. מן הצבור ואח"כ יזרמתי: **רזיעוסיסס**. עונת תשמיש: **הוא** קודשא צריך הוא סיעה שנטה חמורו של יעקב לאלה ואותו הלילה של האחרות היה: **ולא פירשו**. את הדבר מנלן: **זכרים צנקוס**. בני לאה: **נקוס צוריס**. ואל דינה כמו משום הן דרשה איש מזרע תחלה יולדת נקבה: **שמשהין**

ומזורו תנא המשמש מטתו ליום תשעים כאילו שופך דמים מנא ידע אלא אמר אביי *משמש והולך* ושומר פתאים ה' תנו רבנן *שלשה שותפין יש באדם הקב"ה ואביו ואמו מזרע הלובן שממנו עצמות וגידים וצפרנים ומוח שבראשו ולובן שבעין אמו מזרעת אודם שממנו *עור ובשר* [א] ושערות ושחור שבעין והקב"ה נותן בו רוח ונשמה *וקלסתר פנים וראיית העין ושמיעת האוזן ודבור פה והלוך רגלים* *ובינה והשכל וכיון שהגיע זמנו להפטר מן העולם הקב"ה נוטל חלקו וחלק אביו ואמו מניה לפנייה אמר רב פפא היינו דאמרי אינשי פוץ מלחא ושדי בשרא לכלבא דרש רב *חיננא בר פפא מאי דכתיב *עושה גדולות עד אין חקר ונפלאות עד אין מספר בא וראה שלא כמדת הקב"ה מדת בשר ודם מדת בשר ודם נותן חפץ בחמת צרורה ופיה למעלה ספק משתמר ספק אין משתמר ואילו הקב"ה צר העובר במעי אשה פתוחה ופיה למטה ומשתמר דבר אחר אדם נותן חפציו לכף מאזנים כל זמן שמכבד יורד למטה ואילו הקב"ה כל זמן שמכבד הולך עולה למעלה דרש רבי יוסף הגלילי מאי דכתיב *אורך (ה') על כי נוראות נפילתי נפלאים מעשיך ונפשי יודעת מאד בא וראה שלא כמדת הקב"ה מדת בשר ודם מדת בשר ודם אדם נותן ורעוים בערוגה כל אחת ואחת עולה במינו ואילו הקב"ה צר העובר במעי אשה וכולם עולין למין אחד דבר אחר צבע נותן סמנין ליורה כולן עולין לצבע אחד ואילו הקב"ה צר העובר במעי אשה כל אחת ואחת עולה למינו דרש רב יוסף מאי דכתיב *אורך ה' כי אנפת בי ישוב אפך ותנחמני במוה הכתוב מדבר בשני בני אדם שיצאו לסחורה ישב לו קוץ לאחד מהן התחיל מחרף ומגרף לימים שמע שטבעה ספינתו של חברו בים התחיל מודה ומשבח לכך נאמר ישוב אפך ותנחמני והיינו דאמר רבי אלעזר מאי דכתיב *עושה נפלאות (גדולות) לבדו וברוך שם כבודו לעולם אפילו בעל הנס אינו מכיר בנסו דריש רבי חנינא בר פפא מאי דכתיב *ארחי ורבעי זרית וכל דרבי הסכנת מלמד שלא נוצר אדם מן כל הטפה אלא מן הברור שבה תנא דבי רבי ישמעאל משל לאדם שזורה בבית הגרנות נוטל את האוכל ומניח את הפסולת כדרבי אבהו *דרבי אבהו רמי כתיב *10 ותורני חיל *11 והאל המאזני חיל אמר דוד לפני הקב"ה רבש"ע זיריתי וזרותי דרש רבי אבהו מאי דכתיב *12 מי מנה עפר יעקב ומספר את רובע ישראל מלמד שהקב"ה יושב וסופר את רביעיותיהם של ישראל מתי תבא טיפה שהצדיק נוצר הימנה ועל דבר זה נסמית עינו של בלעם הרשע אמר מי שהוא טהור וקדוש ומשרתו טהורים וקדושים יציין בדבר זה מיד נסמית עינו דכתיב *13 נאם הגבר שתום העין והיינו דאמר רבי יוחנן מאי דכתיב *14 וישכב עמה בלילה הוא מלמד שהקב"ה סיע באותו מעשה שנאמר *15 ישכב חמור גרם * חמור גרם לו לישכב * אמר רבי יצחק אמר רבי *אמי אשה מזרעת תחילה יולדת נקבה שנאמר *16 אשה כי תזרע וילדה זכר תנו רבנן בראשונה היו אומרים אשה מזרעת תחילה יולדת זכר איש מזרע תחלה יולדת נקבה ואלא פירשו עד שבא רבי צדוק ופירשו *17 אלה בני לאה אשר ילדה ליעקב בפתן אדם ואת דינה בתו תלה הזכרים בנקבות ונקבות בזכרים *18 ויהיו בני אולם אנשים גבורי חיל דורכי קשת ומרבים בנים ובני בנים וכי בידו של אדם להרבות בנים ובני בנים אלא מתוך שמשהין

מאי קרא. דמנציעין אותו ציוס הלידה: **נורך**. לשון מזירות דהיינו נדר דדמי לשבועה: **למה ולד דומה**: **הנלי**. אצורה: **רקמתי**. היינו יצירה ראשונה וכתוב צמתות דהיינו מדור תחתון: **דרך פשמישן**. האיש פניו למטה כן זכר נולד פניו למטה ונקבה פניה למעלה הילכך נקבה לריכה להסתפק דהא כשהיא צמתי אמה פניה למטה כדלמרינן *1 לעיל [ג:] *2 [לראש לו צין כרכין] אלל זכר אין לריך להסתפק: **קשה לאשה וקשה לולד**. מפני שדר צמדור התחתון. קשה לאשה לא ידענא למאי: זרע מלכך את הולד מניעוליו: **מוורו**. חוק וצריא: **ליום הששים**. ללשלי ימים היו חיותו: **מנא ידע**. הא לא ידע אימת מעברה: **קלסתר**. זיו: **מראה העין**. שאע"פ שנצלת העין מן האז והאס אינו רואה מדע שהי המת יש לו עינים ויש לו שפמים ויש לו אזנים ואינו רואה ולא שומע ולא מדבר: **פוץ מילחא**. השלך המלת מן הבשר ושזר אינו ראוי אלל לכלבים כך הנשמה היא מלת לגוף לקיימו כיון שהלכה אז מסרתי הגוף: **עולה למעלה**. כדמני לעיל אחרונים דר צמדור העליון: **כולין עולין למין אחד**. זרע

גב' משמש והולך. יבמות יב ע"כ: שם חמור ריש לו לישכב. בענין ערך מלחא כמנ כלומר כסחור יעקב מן השדה ואלה נקלסתר וקלסתר: **הגהות הגר"א** [א] גב' ושערות. כ"ב ודם כי ובינה. כ"ב ודעה: **לעני רש"י** ווי"ן [וין] נפה. קלי"ר. בהרי. ון. **מוסף רש"י** ותורני. לשון רבות ג) וזרע את גון השערים. מנחל את הטיסה [יומא טז]. וזרותי. הומוני מן כבודו שבה [שם]. שהקב"ה סיע באותו מעשה. שהקב"ה סיעו טיפה משם ופירשו [בראשית ל טז].

- א) ג'ל' דמילא, א) קדושין ל: א) נפלאות פרשת ימרו ס' ו אהא עור ובשר ודם ועצמות וכו' ד) ג'נתיך מביאו ענין קלסתר כ"י"ט, א) ג'ל' רעמ ובינה והשכל כך אהא רעמ ובינה והשכל דכ"ק סה. ובתום דכ"ב קוץ וקוץ ונפחיס סט: ד"ה קוץ אכן גבור שיהיה למות נטמאת משאלמות שהעמקתי מהאס מורעת אודם ממנו עור ובשר ודם וכו' וא"כ בני חלק האס נמי הוא חמשה חוה כדור כסומת מוס' כ"ב סה. ובשאר דוכתין, א) ג'כ' שנה של ע"י: חנינאל, א) יומא מ, ח) ג'כ' ע"י יומא מ: וכתבי ותפולתי חיל (תהלים יטו), ט) כמות ס. ע"ש לעיל סה. ודף מ. ע"ש, א) ג'כ' ע"י אהא אס, א) כ"ש, א) ג' ויקרא כ, א) כאן מתחיל הדבור וזרמתי לשון מורה וזרמתי מן הברור ואח"כ יזרמתי ואלו לשון ב"ל. רש"י.

הגהות הב"ח
א) רש"י ד"ה דרך כי לעיל כ"ב נראה דלמינו מאמר ואלשו בכ"כ כ"ב:

גליון הש"ס
גב' משמש והולך. יבמות יב ע"כ: שם חמור ריש לו לישכב. בענין ערך מלחא כמנ כלומר כסחור יעקב מן השדה ואלה נקלסתר וקלסתר:

הגהות הגר"א
[א] גב' ושערות. כ"ב ודם כי ובינה. כ"ב ודעה:

לעני רש"י
ווי"ן [וין] נפה. קלי"ר. בהרי. ון.
מוסף רש"י
ותורני. לשון רבות ג) וזרע את גון השערים. מנחל את הטיסה [יומא טז]. וזרותי. הומוני מן כבודו שבה [שם]. שהקב"ה סיע באותו מעשה. שהקב"ה סיעו טיפה משם ופירשו [בראשית ל טז].